

İş Kazası Sonucu Kaybettiğimiz GÜLSEREN YURTTAŞ'ı Andık

Gerçekte mesele olayın sorumluluğunun birkaç çalışana yüklenmesinden ibaret değildir. Sermaye tarafından işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun adeta yok sayılması ve bu konudaki mevzuatın kağıt üzerinde kalması, ayrıca devletin bu alanı kontrolsüz ve denetimsiz bırakması sorunun asıl nedenidir.

27 Eylül 2010 günü 3 yıl önce iş kazası sonucu kaybetmiş olduğumuz sevgili Gülseren Yurttaş için basın açıklaması gerçekleştirdik. Basın açıklamasını TMMOB İstanbul İKK adına Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi YK Başkanı Tefik Özlüdemir okudu. Basın açıklamasını yayınlıyoruz.

Ülkemizde son yıllarda özellikle çalışma yaşamının esnekleştirilmesi, güvencesizliğin, taşeronlaşmanın ve kuralsızlığın yaygınlık kazanması, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin sağlanmasından sorumlu kamusal denetim mekanizmalarının her geçen gün daha da işlevsizleştirilerek piyasalaştırılması giderek boyutlanmaktadır. Bu olumsuzluklar nedeniyle çok sayıda insanımız, yaralanma ve ölüm riski barındıran koşullarda çalışmaktadır. Ülkemizde yaşanan ölüm ve yaralanmayla sonuçlanan olayların birçoğu resmi kayıtlara geçmiyor. Bütün bu yaşananlara karşın yetkililerin insan yaşamı yerine kari ön planda tutan bir anlayışla uygun hareket etmeleri nedeniyle işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında alınması gereken tedbirler alınmıyor. Aksine iş kazası olarak nitelendirilen bu olayların birer iş cinayetine dönüşmesine adeta seyirci kaldığına tanıklık ediyoruz. Öyle ki bu süreçte işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki kamusal denetimin eksiksiz olarak yerine getirilmesine yönelik akılcı ve bilimsel temelli tüm çabalarımızın ve önerilerimizin yetkili merciler tarafından dikkate alınmaması ve bu sürecin vahim sonucu olarak meydana gelen tüm ölüm ve yaralanma olaylarının kaderci bir yaklaşımla değerlendirilmesi, hükümetin bu alandaki tercihinin ne yönde olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Sermayenin istemlerini ve taleplerini karşılama konusunda gösterdiği gayretli çalışma yaşamında sağlıksız koşullarda güvencesiz olarak yaşamını sürdüren milyonlarca emekçiye göstermekten kaçınan AKP Hükümetinin işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yaptığı son düzenlemeler bu tespitimizi doğrular niteliktedir. Tüm bu nedenlerle günümüzde adına "iş kazası" denilerek üstü örtülen bu kasıtlı ihmal ve piyasalaştırma zincirinin

sonucundaki tüm ölümlerin aslında birer "iş cinayeti" olarak ele alınması gerektiği düşüncesindeyiz.

Çeşitli basın-yayın organlarında her gün haberlerini okuduğumuz bu iş cinayetlerinden birisi de yine belirttiğimiz kasıtlı ihmaller zincirine ve denetimsizliğe bağlı olarak 2007 yılının Eylül ayında şu anda bulunduğumuz yerde bulunan şantiyede gerçekleşmiştir. İSKİ Melen Çayı Boğaz Geçiş Projesi Sarayburnu Şantiyesindeki Müteahhit firma Kutay İnşaat Taahhüt Tic. Ltd. Şti. firmasının taşeronu olan DETEK (Deniz Teknolojisi Ltd. Şti) adlı firmada çalışan değerli meslektaşımız ve yoldaşımız Gülseren Yurttaş, 27 Eylül 2007 tarihinde, boru taşıyan vinç bomunun kopması sonucunda meydana gelen bir "iş cinayeti" sonucunda aramızdan ayrıldı. Yaşadığımız bu acı olayın üzerinden tam olarak 3 yıl geçmesine karşın, çalışma yaşamındaki ihmaller sonucunda binlerce insanımızın da benzer iş cinayetlerine kurban gitmesi, bu ihmaller zincirinin arkasındaki asıl sorumluların ortaya çıkarılmaması, sorumluların yasaların öngördüğü en üst sınırdan caydırıcı cezalarla cezalandırılmaması, kamusal denetim mekanizmalarının daha etkin bir şekilde işletilmesi, mevcut yasal düzenlemelerin uygulanmaması, iş güvenliği konusundaki tüm yasal ve yönetsel çerçevenin insan yaşamı gözetilerek şekillenmemesi ve taşeronlaşmanın giderek yaygınlaşması gibi nedenlerin sonucu olarak iş cinayetleri ülke genelinde hız kesmedi. Aksine bütün bu yaşananlar acımızı her geçen gün daha da derinleştirdi.

Her şeye rağmen bu süreçte, ülkemizde adaletin tecelli edebileceğine olan inancımız bizlerin acısını bir nebze de olsa hafifletmişti. Ancak

değerli meslektaşımız Gülseren Yurttaş'ın bu süreçte uzunca bir zaman süren kamu davasında adaletin tecelli ettiğini söylemek pek de olanaklı olmadı. Nitekim davanın 12. duruşmasında tali kusurlu bulunduğu hükmedilen sanıklardan vinç operatörü 1 yıl 8 ay hapis cezasına, asli kusurlu olduklarına hükmedilen sanıklardan Detek Deniz Ltd. Şirketi sorumlu teknik müdürü ve Kutay İnşaat Şantiye Şefi ise 2 yıl 6'şar ay hapis cezasına çarptırıldı ve ilgili cezalar daha sonra para cezasına çevrildi. Mahkeme ayrıca sanıkların 6 ay süre ile meslek icralarının yasaklanmasına karar verdi.

Gerçekte mesele olayın sorumluluğunun birkaç çalışana yüklenmesinden ibaret değildir. Sermaye tarafından işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun adeta yok sayılması ve bu konudaki mevzuatın kağıt üzerinde kalması, ayrıca devletin bu alanı kontrolsüz ve denetimsiz bırakması sorunun asıl nedenidir. Biliyoruz ki, bizler sessiz kaldığımız sürece ölümler devam edecektir. Geçtiğimiz hafta Çanakkale'nin Biga ilçesi yakınlarındaki bir enerji üretim tesisinde vinç halatının kopması sonucu meydana gelen ve aynı zamanda Gülseren Yurttaş'ın görev yaptığı firmada çalışan kaptan Hasan Akkuş'un ölümüyle sonuçlanan kaza yaşanan son olaydır ve ölümlerden ders çıkarılmadığının açık bir göstergesidir.

Bizce, değeri hiçbir şeyle ölçülemeyecek kadar önemli olan insan yaşamı hiçe sayılarak, kullanılan vincin periyodik bakımının yaptırılmaması başta olmak üzere işyerinde gerekli tedbirlerin alınmaması sonucunda kaza görünümüne bir cinayet gerçekleşmiş ve değerli meslektaşımız Gülseren Yurttaş'ı aramızdan almıştır. Bu olayın gerçekleşmesinde payı olan sorumlulara verilen cezaların caydırıcı olmadıkları açıktır. Dahası bu iş cinayetine zemin hazırlayan koşullara göz yuman ve çalışma yaşamında kuralsızlığı kendine ilke edinerek işçi sağlığı ve iş güvenliği alanını piyasanın insafına terk eden yetkililerin bu alandaki sorumluluklarını yerine getirmedikleri, aksine böyle bir kaygıların olmadığı da açıkça görülmektedir.

İş kazası ve meslek hastalıklarına ilişkin sayısal veriler göstermektedir ki, AKP Hükümetinin uyguladığı politikalara bağlı olarak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği alanındaki personel ve altyapı eksikliklerinin giderilmemesi nedeniyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ilgili yasa ile kendisine verilen görevleri bile yerine getirememektedir. Nitekim; Türkiye Cumhuriyeti Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi (2009-2013) başlıklı Rapor'da "Bir ülkede meslek hastalıklarının görülme sıklığı çalışan nüfusun binde 4-12'si arasında değişmektedir. Buna göre Türkiye'de 30,000-100,000 arasında meslek hastalığı beklenmektedir. Ancak SGK istatistiklerine göre 2007 yılında 1208 meslek hastalığı vakası tespit edilebilmiştir" saptaması yapılarak istatistiklere girmeyen, dolaşısıyla özlük hakları çerçevesinde uygun tedavi uygulanmayan on binlerce işçinin varlığı itiraf edilmiştir.

Öte yandan, yine kayıt dışı istihdam ve eksik verilerle oluşturulmuş SGK istatistiklerine göre, 2008 yılında toplam 72.963 iş kazası ve 539 meslek hastalığı sonucu 866 kişi yaşamını yitirmiş, 1.694 kişi ise sakat kalmıştır. Ülkemizde SGK istatistiklerine göre günde ortalama 2,4 işçi yaşamını yitirmekte, beş işçi sürekliliği iş göremez duruma gelmektedir. İş kazası ve meslek hastalıklarının gerçek boyutlarının ise SGK istatistiklerine yansımaları çok daha büyük olduğu biraz önce aktarıldığı gibi herkesin bildiği bir olgudur. Bütün bu tabloların değiştirilebilmesi, işçi sağlığının korunup, iş güvenliğinin sağlanması için bu alanda gerekli önlemlerin alınması; bu kapsamda nitelikli işyeri hekimliği ve iş güvenliği mühendisliği hizmetlerinin işyerlerinde bulunmasının sağlanması ve kamusal denetimin sağlanması amacıyla sayıca yetersiz kalan iş müfettişlerinin yeterli düzeyde istihdamının sağlanması gerekmektedir. Bu durum ancak ilgili alanlardaki mevcut tercihlerin sermayenin beklentilerini değil

yaşam hakkını temel alarak emekten yana yapılması yoluyla mümkün olabilecektir.

Oysa bugün söz konusu kurumsal yapıların zayıflatılması ve bu hizmetlerin kağıt üzerinde bırakılmasına yönelik bir girişimle karşı karşıya olduğumuz açıktır. Bu nedenle ülkemizde herkese sağlıklı ve güvenli bir gelecek bırakmak adına, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki insan odaklı, bilimsel temelli ve akılcı çözüm önerilerimizin dikate alınması ve kağıt üzerinde kalmaması adına gerekli gördüğümüz tüm girişimleri bundan sonraki süreçte de sürdüreceğiz.

Bizler, öncelikle tüm yetkilileri kamusal denetim ve kontrol mekanizmalarını etkin bir şekilde işle-

tecek bir iradeyle "önce insan yaşamı" düşüncesini somut olarak uygulamaya geçirmeye davet ediyor ve iş cinayetlerinin arkasındaki asıl sorumluların yasaların öngördüğü en üst sınırdan caydırıcı cezalarla cezalandırılmasını talep ediyoruz.

Karın ön planda tutulduğu, insan yaşamının değersizleştirilerek taşeronlaşmaya ve denetimsizliğe kurban edildiği şantiyelerdeki, tersanelerdeki, fabrikalardaki, madenlerdeki ve yaşamın tüm alanlarındaki "iş cinayetlerini" lanetliyoruz ve bu süreçte seyirci kalan tüm yetkilileri bir kez daha sorumluluklarını yerine getirmeye ve sesi-mize kulak vermeye davet ediyoruz.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

Yaşamı Savunanlar İstanbul'da Buluştu

Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformunun düzenlediği "Yaşamı Savunanlar İstanbul'da" forumu yapıldı.

Suyuna, toprağına, ormanına sahip çıkanlar buluşuyor sloganıyla çağrısı yapılan forumda, kapitalizmin doğayı metalaştırma saldırılarına karşı mücadele edenler bir araya geldi. Forum 15-16 Ekim tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüs Saati Binada yapıldı.

Forum Sonuç Bildirgesinde; "Suyuna, toprağına, ormanına, emeğine, yaşama sahip çıkanlar, yaşamı savunanlar olarak 15-16-17 Ekim 2010'da İstanbul'da buluşarak, yaşam alanlarımızın kar hırsı için sermayenin kullanımına sokulmasına, doğal varlıklarımızın metalaştırılmasına yani piyasa üzerinden alınır satılır mal haline dönüştürülmesine karşı mücadele kararlığımızı ortaya koyuyoruz." denildi.

"Sanayi ve hizmet üretimi yapan bütün şirketlere; Su, Enerji, Tohum, İnşaat ve

Finans, şirketlerine, Garanti Bankası, Akbank vb Finansör Bankalara, Sermaye yanlısı hükümetlere ve yerel yönetimlere, onların uluslararası kuruluşu olan Dünya Su Konseyi (WWC), Dünya Su Forumu (WWF), Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Dünya Bankası, G7 ve G8 Hükümetleri, Birleşmiş Milletler (BM) vb yapıların bütün politika, karar ve uygulamalarına; ve bu politikaları savunan şirket, hükümet destekli sivil toplum örgütlerine KARŞIYIZ!" denilen açıklama şöyle sona erdi:

Ortak örgütlülüğümüzde söz; suyuna toprağına, ormanına, yaşamına, emeğine sahip çıkan ve diğer tüm canlıların da hakkını savunan halkındır.

Biz; tüm mücadeleleri birlikteliğe çağırıyoruz ve kapitalizme karşı yaşam alanlarını, yaşamlarını korumak için mücadele edenlerle, emek mücadelesi verenlerle ortaklaşarak yolumuza birlikte devam edeceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Biz; haklıyız meşruruz kazanacağız.

Anadolu'nun dört bir yanında sularına, ormanlarına, toprağına, doğaya emeklerine sahip çıkmak için mücadele edenlere sesleniyoruz: Direnişinizin direnişimidir, mücadelemiz sularımız ve doğa meta olmaktan çıkarılana kadar sürecektir; zafere kadar, kazanana kadar!

SUYUN TİCARİLEŞTİRİLMESİNE HAYIR PLATFORMU BİLEŞENLERİ

